

Niamuno Sargas

broliams Lietuwininkams žines pranešas.

„Niamuno Sargas“

Tilžėje, kas ketvergą išdūdamas, kaštūja prie arcžiausiojo pušto ar per gromatnėsį apsteliatas ant bertainio meto 50 peningiu, su prinešimu į namus 65 peningius. Ir pati laitrafczjo išleistuve Tilžėje, pylimo ulczoje (Dammstraße) 2. bute, priima apsteliawimus arba išfirašymus.

Bėrnai mylešim cėcorystę,
Drasei užtaršim lietuwystę!

Apsakymai

į „Niamuno Sargą“ įstatomieje kaštūja po 10 peningiu už kožną smulkeis raštais išspausitą eilutę ir yra šio laitrafczjo išleistuve priimami. — Gromatas ir raufrafczius dėl laitrafczjo siunčiamus priima redyturwė Tilžėje, pylimo ulczoje (Dammstraße) 2. bute.

14. num.

Tilžėje, 7. aprili 1887.

2. metas.

Pirmą sykį „Niamuno Sargas“ naujame meto bertainyje savo prietelius aplanko, todėl melbziamie garbingus skaitytojus netik wien newengti saw patiemis

Niamuno Sarga

iš naujo apstelioti, bet ir sawo kaimynus ir pažįstamus ant to raginti. Nei wienas Lietuwininkas tenesigaila

50 vj. ant meto bertainio

už „Niamuno Sargą“ apierawoti, nes ji skaitydamas, jis ras šinteropą atlyginimą.

„Niamuno Sargo“ redyturwė.

Ant tyžos pėtnyczios.

Welyku šwentei buwo ant garbės
Dentis stalas pagal seną paprotį.
Mokytinei sed aplink tą wisi,
Tykai jie žwelg ant liudno Wiešpaties!
Buwau aš išsiilges iš širdies,
Tar Wiešpats, su jumis šę šwentę šwesti,
Dar šyl norėjau, pirm turėsiu kęsti,
Jus tarpe pasidžiaugti šios czejnies.
Trumpis czejšas nės mums susibut ir dūtas.
Weik mirdams, tik wies busiu su jumis.
Sztai dūna cze, ir štai kylis esti.

Tai mano kuns, kurlai už jus išdūtas,
Mans kraujas tai, už jus pralietas.
Aš mirštu, kad jus butumbit gywi!
(Jš wot. pagal Th. Körnerio sonetą.)

Nės ir mes turim Welyku awinelį, tai esti Kristus, už mus apierawotas. 1. Kor. 5, 7.
Sulaufę smerties dieng sawo tėwo, motynos, arba gero prieteliaus, mes širdingai atsimenam sawo mylimuju, kurie jau rasi ir pirm daug metu nū musu atsišyrė. Mes tokioje dienoje ipaczei atsimenam linkimo ir laimingo susibuwimo su jeis, atsimenam ju pastiausiu žodžiu ir graudenimu, ir jei galima, aplankome ant kapiniu ju atsilies wietelę, kur mums tada per dušią skamba:

Wiegof pakajuje!
Weik sekime tamę,
Kurie dar czien kowojam
Ir atsilies gorojam;
Weik sekime tamę,
J amžnų tēwifkę!

Ir tykoji pietnyczia mums aiskai primena smertį to, kurlai mus daugiaus mylėjo, kaip tėwas ar motyna arba kofkai prietelius, išweda mus dwaseje ant Golgatos, kur Diewo sunus prie kryžiaus kaba ir mums po akiu stato

- 1) grieku baishybę ir
- 2) meiles augštybę.

Apmąstydami, kofiu išgastingu smerczin nekaltas Diewo sunus mirti turėjo, galėtumbim klausti, kur dingo Diewo teishybė? Ar ne yra danguje Diewo, kurlai pažįsta nekaltosius ir jūš išgelb nū ju neprieteliu? Kodėl turėjo šaukti Jšganytojais: „Mans Diewe, mans Diewe, kodėl mane praštojei?“ Per tai mums ipaczei grieku baishybė po akiu yra statoma. Mes wisi esam griekiniukai ir garbės stofoja, kurios mums reiktu turėti prie Diewo. Ir teisiausias iš žmonių waitu, sawo pasieliging gale amžio neweidmainiskai apžwalgdamas, turės išsipazinti, mano teishybė yra kaip knygos be lapu ir lobu. Delto padawė teisusis Diemas sawo suny į smertį, kaip apierą už musu griekus. O kadangi kentėjimas ir smertis Jėzaus Kristaus toks skaudingas buwo, iš to galime ir turime suprasti, kokia didele baishybė žmonių griekai po Diewo akiu yra. Kur maža korawonė, cze ir mažas mufizengimas; kur lengwai atleidžiama, cze ir wėl lengwai griekijama. Staudingas smertis nekaltujo ir neapbjaurinto Diewo awinelsio mus mokina, sunkuma ir diduma musu grieku išpažinti. Kad kofkai nenaudėlis sawo tėwui ir motynai širdperšą padaro ir sawo tėwas pirm czejso į grabą įwaro, tai tofkai netikėlis tankei prie ju grabo išpažįsta sawo nelabytę, ir jo griekas jam pastoja dagių jo širdyje. Taip te eina

Apie atgaitwinimą musu lietuwifkos kalbos.

Pranešimas laitytas d-ro Sanerweino ant susiejimo draugystės „Dyrites“ Tilžėje, 13. merca 1887. (Priemazza.)

4] Paweifkų ano musu Pono Karaluno, Lietuw'ninku užstotojo ir užtarėjo, po akiu turint, nei wienam padonui nereik bijotis arba išfitarimo jęškoti, kad ir jis Lietuwininkus bei juų teishybę užstowis. Szeip juk wiens pažįstama gauja užmokamū žmoniū tūjan butu gatawa, kožną žmogų, ir ypaczei kožną gimusį Wokietį su bjauriauseis kaltinimais, kaip paprasta, apnikti ir užpuliti. Me poną Karaluną ir tokie žmones tikt tur bijotis ir jaugotis, tokiomis bjaurybėmis apmesti. Apie jį nors tikt kožnas žino, kad jis n'ier wofifkōs tēwifkēs neprietelis, laczeig ir jis keliū pažįstamū žmoniū marinimo buda labai neštufingais žodzeis tikrai pabaudęs yra. Tai jojo aukštajį paweifkų po akiu turėdami, ir mes nesibijofime. Ans aukštąs pons, lyg taip gerai, kaip mes, o dar daug geriaus, žino, kad kožna neteishybė, prieš kitus žmones daroma, wienai žmoniū giminei lyg kofia sunki kaltybės bei grieko našta ant pečių užfideba ir neteisei darancziōs giminės laimėjimą ir tarpimą trifikina. Mēša grieks juk yra žmoniū prapultis. Tai pagal musu Karaluno paweifkų, peifkim ir haufsim kožną tokią neteishybę. Mēša, tai darydami, ir musu tēwifkē wis daugiaus nū kožnōs, kad ir tiktai keliū žmoniū daromū, grieku naštōs atwalnydami, jetjei daug geresnę flūžmą išrodysim, nekaip keli weidmainiski žmones, kurie, bene sawo naudōs dėlei, ir kas žin prie to pri-

fimeifkauti noredami, lyg nebylei šunys, tyl', tikt tyl', kur loti, kur peikti, kur hausti, kur graudenti reiketu. Mesalddiežumjaujant, bet ir sawo wofifkūjų brolių persijūrejimū drasei ir tikru wardu minawojant bei pagerinti pasiprocewojant, tikras patriotizmas, tikroji wofifkōs tēwifkēs meile, ir wiernybė prieš ję, išsirodo. Tai tiems, kurie manęs klausa, kodėl aš, Wokietis pagal prigimtį budams, Lietuw'ninkus užstowis, su tikra teishybe atsiliepiu, kad tokiu budu Wokietijei dar daugiaus ant naudōs dirbu, nekaip patiems Lietuw'ninkams, kadangi tokiu budu ir musu wofifkų giminę nū susigriebyjimo apsaugoju ir Ponui Ciecoriui ir wofifkai tēwifkēi wierniausius kareiwjus ir padonus išlaityti gelbju.

Tay drasey ir toliaus ištarsiu, kofiu budu mes, o ir ypaczej musu didzeijei tēwifkēi ant gero, anus numirusius Lietuw'ninkus ang, Ežekieli kaulams sulgstantį pulką, atgaitwinti, pabudinti, pri-felti galėsim.

Turėsim pirm wisto Pono Diewo melsis, kad Jis, kaip anūczės Prarakui beregint, taip ir dabar aniems sawo gywasties kwapą įkwėptu; ale ir, kad Jis tikt ir mums, kad jis tikt ir mano silpnam žodžiui tą macę dātu, numirusiems naują tifejimą, naują lufestį, ir naują meilę į sawo senaję mielaję motinėlę Lietuwą įkwėpti gelbeti. Darykim tai kaip tikri Lietuwōs sunus ir prietelei, su Diewo stiprumu tikray pasididžiūdami, kur reik, ir anus su sawo dwafēs silpnybė, aptreiptay pasididžiūjanczius

wis iš naujo murodydami ant paweifsko musu Ciecoriaus ir musu Karaluno, prakilniausiu musu Lietuwōs sunū, kurie wisus tikrus Lietuw'ninkus myl' ir garbina, ale rods ney wieng išdawėj ne mylėtu ir ne garbintu, kurlai paniekindams sawo lietuwifkų giminę, jau daugiaus ne išpažytu kad Lietuw'ninks esąs, o jau užsigit norėtu, kad jis prie tōs giminės priflausqas, prie kuriōs musu mielieji waldonai patys priflaufo, ir kuri wis pirm wisu sawo Karalui sawo wiernybę tofkais pagirtais, gali sahty, jau prigimtais budais išrodziusi yr'.

Kofiu budu atgaitwim ir prikelšim numirusius Lietuw'ninkus? Dar wienu ir labay swarbumi budu, kuriūm ir tikrais pagal jentėwibus pasididziawimas išsirodo, tai esti, tūmi, kad drutay laikom anas brangies teishybes, kuries musu lietuwifkų kalba pagal musu zokanus aptur. Ant to ne reik wis tikray naujas maldos gromatas iki ministeriōs siusti. Mes juk turim wieng naują paties Pono Ministerio patikrinimą tū teishybū, kuriōs lietuwifkai kalbai pasfirtos randasi, ir kurios, jey tikray wisur tikray worto jamos butu (ant to rods wistas pareina) tikt nors mažumelį pawelija. Tay, užiūt, wis tikray dėl tolesniū wisūtinū zokano pamatū bilekų melbzia, ne užmirškime ir ant to dabotis, kad randamosios teishybes tikray laikomos ir išwedamos butu. Me juk ne daroma tai tikray wifofkomis wisūtinomis maldū gromatomis, bet ir ypaczej tūm, kad kožnas Lietuw'ninkū kiemas, kur anos teishybes, kur musu

ir mums; išpažįdami griekų baishę, kuri musu geriausi prieteliai į smertį nugabeno, wengime wisus griekus ir piktus humo geidulius.

Apmaudydami smertį Wiešpaties, mes toliaus regim ir meilės augštybę. Kas yra bėdinas žmogus prieš Dievą! O taciau Dievas taip mylėjo swieta, kad sawo wiengimusi sunų dawę, kad wisi, į jį tiklį ne prapultu, bet amžiną gyvastį turėtu. O-gi ne wienat meilės augštybę Diewo tėwo mes išpažįstam, bet ir įpaczei meilę jo sunaus. Neišmierojama augštybė tos meilės mes ant Golgatos išwystame. Wisus Išganytojis mylėjo, sawo prietelius, kurie werkdami jį į smertį lydėjo, ir sawo neprietelius, kurie jo mukose jį apjūstę, už jįs melsdamas, tėwe atleisť jiems, nėsa nežina ką darę. Kokia czystybė tos meilės! Nei wiens jam buwo ką dawęs, kad jam butu atlyginama; ir pat jo artimiausieji prieteliai buwo jį prastoje ir pabėge. Kad šaip kur kas miršta už sawo prietelius arba už sawo tėwistę, tai jis žino, kad jo tėwistę išgrožys jo grabwietę meilės paminklais, ir lengwiauš gėl smertį kentėti, ale tū kart tiktai mentai širdziu te buwo, kurios mirštanti išganytoji tokiu budu mylėjo, ir tą meilę tiktai tarp sėfancziu giminiu šlownai pražydo. Kokia stiprumas tos meilės! Kad žmogui paslujosės adynos artinas, tai tankei sfaudejimai jo kung tgo. Ogi kai po per kung, taip eina ir per dušig šiurpulei ir kancijos. Kaip mentai žmoniui te randasi, kurie tykai ir su protu ant sawo pataloguledami mylimu sawiškui apstoti, miršta. Jo smerties patalas ale yra kryžius, jo linksminioje yra jo neprietelei, ir našta griekų wisu žmoniui jį spaudžia, taip, kad jis tur šaukti, mans Diewe, mans Diewe, kodėl mane prastojei! Jau keles nebeles pirm jo smerties wisokie atsitikimai jo meile išgesyti bandę, kaip wandū ugnį, ir mukos dienoms atėjus, sėfesi wiens po kito. Jis tapę wedams pas Auaništin ir Kaiposin, pas Grodą ir Pilotą, o wisur julausę lygy tikimę; apgiedinims,

apjūstas, ir mušei buwo jo dalis. Tada sėfes erškėdziu wainikas, kryžiaus kelias ir kryžiaus muka. Kad reikia mirti dēlei kokios šwentos pareigos, tai miršta ir šaip, koks žmogus pažįngai, kad greitai mirti galima; ale tokias ilgās eiles muczyjimu tiktai išganytojo meile te iš triwoje, itikol jį wislab pergaledama šaukti galejo „atlikta“.

Sawęs' tu traukdamas manę

Iš amžiu jau mylėjai.

Pirm neng dariau ko gero cze

Mylet manę pradėjai.

Ne liaukis, pon, man meilę tą,

Toliaus dar diwanoti.

Jr pridūti

Per taję tobulai

Dušele atwadūti.

Wijurks.

Iš Wokietijos.

Iš Berlyno. Wiešpats cėcorius pasfutinoje nēdēloje mažuma afimis susirges buwo, bet dabar, Diewui dėkui, wēl taip toli pasweikęs, kad sawo paprastus darbus atlikti gal.

— Kronprincas nū sawo kasko ligos dar newisai pasweikęs ir dēl pašalinimo tos ligos dabar elektriciteta wartojama.

— Princas Endrikis, kurs cėcoriaus gimimo dienoje su sawo pusės sere princeze Irene iš Hēsū susijadėjęs, tape nū marnyeriu kaip ir gywentoju mēsto Ryl prie sawo sugrįžimo su didžiausia iškilme pasweikintas. Susijadėtasis poras šketina ateisencioje žiemoje swodba kelti ir sawo buwį palocziju mēsto Ryl įsitaisyti. Dabar princas Endrikis jau wēl Berlyne, kur jis įžegnojimui sawo jauniausiuju dwieju seseriu pribus.

— Ant jubilejaus šwentes Anglijos karalėnės musu karalūmas su sawo augšta žiupone, kaip ir princas bei princeze Wilhelm, princas Endrikis ir erbprincas iš Bafsu Meiningu su sawo žiupone mufeliaus.

mielosiūs wyriausybės paliepinai ir dawadai ne tikrai laisomi, pagal zokaną nusikreiptu prie wyriausybės, o štai, reikiant, pagal wisus instancus, nū wieno straipsnio iki kito, iki pat Ministerijos. Ale tay žinau, kad nusikreipimas prie musu garbingosiūs reghrungōs Gumbinėje žmonėms tokiu budu darant, jau daug gelbės, kaip, pagal išdrufawotus paweikšlus ir jau senes yr' gelbėję. Jey žmones tai wis butu padarę, kaip jie rods keliuše paweikšlūse, o wis teishę gaudami, dare, tay ne reikėtu dabar dėjūti, o kad šiūse metiše rasi wos dėjintoji dalis wisu kudišiu, rasi dar menkiaus, keliuše kampūse wos wiens tą zokane palieptaji lietuwišką rašymo bey skaitymo mokslą ir tikrai gamęs. Tai rods tiklį ne apteiskina sėfancziūs: „Kodėl ne pasigodete“? Nuarima nū kaimyno teishybū, kaip ir nuarima nū kaimyno lauko negalētumbei su tūm užtarti, kad saktumbei: „Reikėjo uždaboti ir apfergeti“, štai, kodėl? Rožnas ir dēl sawo reikalū, kur reik, tur pasigosti, ale ne tiktay wis wisi dēl wisūtinii pamatū, kurios rods ir labay swarbjos yra, ale ne wienintelej. Tai pojan ir kad koks lietuwis štai wisay ne mokas Wokietis į koki lietuwiską kiemą nusijunciamas, kur jis ne gal su Ezillerio „Wapu“ ney numirusius apdėjūti ir apgiedūti, ney gywus jūū kalboje wadinti ir mokinti, bet tiktay rasi apie žaibus kokias, rods bene labay naudingas, ale, Diewe gailėk, Lietuwinkū kudiškams tiklį pagal ney wiengą žodį ne suprantamas elektriciteto naujynas pranėsti galēs — kad tai norėjau sakti, nusidūda, tam tarpe, kad geri Lietuwinkai arba lietuwiskay mokantieji Wokietzei į swetimus kampus nusitraukia, tay ir melskime sawo mielosiūs wyriausybės, ne wis wisūtinay, bet kur tai nusidūda, ypaczey, kad ji mēdzijama tą ir tą mokitoji tiklį šicziū atlaikyti prie Lietuwinkū, ale tą ir tą su Lietuwinkais ney wiengą žodį pašalbeti ne mokanti Wokietis labiaus sawo wiengencziūs mokiti nusijūtu. Ant tokiū ypatiškiū ir praktiškiū maldū, daromu pagal pacziūs garbingōs wyriausybės dawadus, kuriūs juk ney wiens ne laikys per tokius da-

wadus, kurie (Hamleto žodžiais sakant) geriaus garbinami peržengimu, ne kaip klausymu — ant tokiū, sakau, man rodos daugiaus pareina; jos nors, rodos, daugiaus maczija, ne kaip wisokie ginczai apie zokanū pamatas. Rods apie šitas, (apie kuries ir daug, labay daug galēcziū sakti) nors wiengą žodį sakti, ir wiengą man ypaczey swarbumi pasirodanti dalyką primisiu. Jus žinote, kad mes ney joki Saimo patwirtintą zokaną apie ypatiškiūs dalykus lietuwiškū žuiliū ne turime. Weik wislas tiktay ant musu Wyriausybės (ir be Saimo) dūdamū paliepinū (wokistay: Administrativ-Verordnungen) te pareina, ale tokie paliepinai tanfey, rodos pagal newa nusimazinusi Lietuwinkū skaitliū apmainomi. Dabar ale pirm kokio czešo, Jus bene žinosite, moktojams iš naujo uždūta tape, kad jie Lietuwinkū sawo žuileja randamū, tikrą skaitliū wēl šyp parašytu. Taip daug procēs rods prie šito suskaitymo bene ne bus wartojama buwė, kaip prie ano pirmojo suskaitymo, Ryrėniui Syriūs wadonui dėfant, kur kōžnas tikray prie sawo gimines prisilaisyti, o ir pas ję mufelianti turėjo, kaip žinot. Iš tiktay wiengą man ypaczey pažįstama paweikšlū tokio wisay nekryėnisto suskaitymo budo primisiu. Iš girdejau wiengą žmogų klausiant wiengą jauną (ir wisay lietuwiskame kieme ney joki žodį lietuwiskay nemočanti) mokitoji: „Na kiel Lietuwinkū tu turi?“ — „Juk ney wieng“, atsakė ans nekaltas jauns žmogus, kurs ney jokiām lietuwiskam kudišeliui ne gal išdūti, kad heis yr' karštas, o kad Eiš yr' ledas, arba kad schwartz paženkliina jūdą, ir weis wēl baltą daigtą, beje „juk ney wieng“, atsakė ans nekaltajis. Juk wisi kudišiei wokistay atsiliepia, ar rasi pagal pagirtaji naujesnį užauginimo kungtą ir wisi prancuziskame mokšle koki žodį prancuziskay atsiliepiantiesi: kudišiei kaip Prancuzai rokijami? arba lotyniskay žuileja koki žodelį (o dar daug daugiaus ne kaip keli Lietuwinkai wokistay) mokantieji ir saktantieji waitai, ar ir per senus Rymijonus laisomi? Man rodos, kad itikol ne. (Toliaus bus.)

— Jau pirma mes pranešome, kad buntos rota užmanymų cėcorystės saimo dēl iškados atlyginimo nekaltai prasudytuju nepriėmė, bet, kaip dabar girdejome, tame išsitare, kad užtefancziū budu pinigai dēl to bus parupinami, ir jeigu galima, tam dalykui weliaus zokaniskās patwirtinimas dūdamas bus.

— Pinigu dalyku ministeris v. Scholz kunjgaifcziui Bismarkiui naują zokaną dēl brangwyno mofescziū įdawęs. Pagal šitą zokaną pasidarys mofesczei ant literio brangwyno 65 pf. Wislyjama per tai 110 milijonu mariu ant meto įgauti. Treczbalis tu pinigų bus išdalyti brangwyno dėktuwiu apturėtojams, o tik dwi treczballi waldžai pašiliktū. Rasi jau po welyku saimas su apmąstymu to zokano užsiims.

— 31. šio mėnesio wisoje Wokietijoje iššiplatino žinę, buk Gatschnos pileje naują piktadėjystę prieš maskoliską cėcorių bandytą, bet jau antrą dieną šita žinę kaip netikra atšaukta tapę. Kadangi maskoliska waldžia nekados tokius dalykus atwirai neapsako, žmonės kaip ir laikrašerei pašipratę, kur tik ką girdeči gauna, tą tūjau wėryti, o per tai ir šita pašalba atsirado.

— Ercikėnė iš Rumberlanto, dukte Dene-markio karaliaus, umiše patlydusi ir randasi dabar beprocziū bute mēsto Wien, Eštreikije. Sakoma, kad ji weik pasweikęs, kas tai ale gal žinoti.

Iš swetur.

Iš Eštreikijos. Wiens po waldzios įtektme stowintysis laikraštis apjako, buk susidėrijimas tarp trijų cėcorių tik šūalba be jokio patwirtinimo esanti, ir tik taip ilgai pateks, iki kol Maskolija šitą padawadyjimą nešardysenti.

Prancuzijos ministerija bewėik wēl butu atmaina gamusi. Pinigu ministeris sawo uředininkams daugiaus algos prašę. Komisijonas, kurs tą dalyką saime permeginti turėjo, šitą prašymą su 14 prieš 5 balsus atmētę, bet saimas taciau su 290 prieš 220 balsus tą užmanymą priėmę. Jeigu saimas butu pagal komisijono nusprendimą laikęs, tai pinigų ministeris butu atšidėlawojęs.

Espanijoje wēl naujas subuntawojimas prieš waldžią atsirado. Didesniūse mēstiuose daugel už tai policija suėmę. Widuriniu dalyku ministeris saime išreikšę kad tie atsitikimai nei joki swarbumą netur, nēs waldžia gana macni bus, tokius maištiskus subuntawojimus trikdinti ir wisoting dawadą išlaikyti. Rods tokie dalykai, įpacz tankei atšikartojant, negal buti smagu.

Iš Maskolijos. Iš Petrapišes wēl apie naują piktadėjystę rašoma. Ant wyriausiojo policijos mistro, generaladjudanto Gresserio 25. praejusio mėnesio atwiroje ulyczioje paleido kelis rewolweriu šuwis, bet jį netropėjo. Rods dar nežinoma, ar tai ir teishybė. Gresseris per sawo akylumą 13. mercą carą nū smerties išgelbėjo, dēl to nihilistai jį dabar nekenczia ir norėtu jį pašalinti. — Wyriausius kusintojus prie piktadėjystės prieš carą pulicija dar nesugawo. Iki šiol suimti tik pagalbininkai tu dar nepažįstamu wadowu yra. Taigi dar wis reikia ateisencziame czeje bijotis. Sakoma, kad caras nekurias špaustas kinjgas į rantas gamęs, kuroje randasi užmanymas dēl žemes zokano (Verfassung) ir aiškei išguldyti, kad dēl išlaikymo wisūtinio dawado Maskolijoje, įgijimas wiršuje minėto zokano neatbutinai reikalingas esąs. Ką ale atšiekio tie, kur apie tai buwo rupinēsi? Gerą skaitliū iš ju policija suėmę ir į kalėjimą kiso.

— Kaukasuje jurado nihilistiską susibuntawojimą tarp apicieriu; daugiaus kaip 100 apicieriu suėmę. Wadowas to susibuntawojimo yra obersteitmons Vogel, kurjai jau daugiaus kaip 35 metus prie žalnierystės šlužhya ir kelis swarbus garbes ženklus gamęs buwo.

— Wijsus žemesnius policistus, kurie buvo nihilistų suėmęs, caras patvirtė į Gatchynos pilę, kur jūs meilingai čestawojo ir apdowanojo. Rožnas policijos žeržantas gawo 1000 rubl., o Rožnas policijos užžiurėtojis 2000 rubl.

Į Bulgarijos. Apie klausymo dėl šwiežiaus kunigaikščio dabar wijskias pastalbas platinasi. Sotoma, buf sobranje wël kunigaikštį Aleksandra stirs, buf Bulgarai princą Ferdinand iš Koburgio, arba princą Oskar iš Szwėdu kaip kunigaikštį nor, bet Maskolei jiems dar wis sawo kaukaziską princą iš Mingrelijos priwelyja. — Ar weiskiau-
fias czešas tam daigtui sykį galą dūs, nežinoma.

— Waldzia gawo nū rumeniskos kaip ir nū turkiskos puses žinę, kad maistininiskai pulkai ketino į Bulgariją ipulti. Į kitos puses ir apie sudraugawojimą toliu pulku ant maskoliskos žemės rašo. — Wėdna Bulgarija, kada tawo likimas bus patwirtintas!

— Po wadowu, hauptmanu Tatilow, atkeliaus bulgariskas žalnėriškas komisijonas pas kanulu karalių Kruppą mēste Esen, idant atsiimtu Bulgarijos apšisteliūtus kanulus. Sugriždamas šis komisijonas Wyne nū estereiskos waldžios išsi-
prašys pawelhyjimą smotą arkliu dėl bulgariskų kawalerijos regimentu supirkti ir išgabenti.

Į Lietuvos.

Į Tilžės. Niamuno ledas jau wijsas yra išejęs. Wandk nėra per augštai iškiles. Bau ir iš Maskolijos Lietuvos Niamuno ledas jau pasijubinęs, per tikrą nėra žinoti.

Į Ragainės. Smalininkūse tapę pasiutę su nušautas. Dėl to tur aplinkui esantieji tie-
mai sawa žunis priristus laistyti.

Į Smalininku. Nekuriam malku kupczuii žilacziui iš Widkiemiu 300 markiū pinigų pirm
keliu dienu pawogė.

Į Pilsainio. Ezionai pas wieną ufininką du gandrau parlekusiu prišnigtame lizde saw pasi-
taise. Kadangi wienok warliu ir rupuziu nekur nerado, tai mielaširdingasis ufininkas jūdu su
tylkeis czeštawojo. Gandru-du defingai swetyšte ir priindamu kas diena gerai pasipen.

Į Lazdynu. Per pastutinį arkliu turgų nekursai prigawikas šaunią klastą išprowyjo. Jis
nū wieno ufininko arkli suderejęs ir 3 markiūs ant rankos dawęs, prašė atesto. Atestą iš ranku
išplekęs ir greitai ant derėtojo arklio užsėdęs zo-
wada palafino. Įki šiolei prigawiko dar nesurado.

Į Szilėnu. Dėl musalu uždarytosios suiles žardeliūse, Lazdyneliūse ir Lazdyniūse jau wël
waitu lankomos, kadangi liga yra pasibaigusi.

— **Į Skaisgirin.** Mėsą wienos, mēsininko Engelio iš ezionpat padurtos kiaušės apžiurint,
trikynus atrado. Kiaušė buvo Engels su 200 Mk. prieš trikynus ipirkęs.

Į Engelšteino. Nesenei wël wieno žmo-

gaus ghwastis per neapšidabojimą su puczka galą gawo. Esincziaus bernas pono puczka pasiėmęs
štukomis į liūsininko suny meryjo. Szuwis pasi-
leido, ir šisai neghwas ant žemės sutrito.

Į Rusnės. Gale praėjusiojo mėnesio ezionai nekursai buterio pagalbininkas pasikorė, kadangi
jo ponas, žydas Meyerawyczia jį iš darbo buvo atstategs.

— 25. praėj. m. Pakalnės kieme turėjo buti swodba šwiešta. Nekursai kupczius iš Klaipėdos
buwo susijadėjęs su 17 metu dukterimi wieno ufininko. Wijsas tapę šaunei ištaišytas, ir we-
žimas, jaunąjį porą pas stono urėdininką ir į bažnyčią wežti turįs, buwo ties durimis priwa-
žiawęs. Marti su wencziawonės liudininkais jau į wežimą įlipusi, jaunikis nū marczius tēwo
prašė, idant jam sawo pažadėjimą dėl marczius dalies raštu patikrintu. Ušwui tai nedarant,
jaunikis užot į wežimą pas marczią įlipu, tūjau prapūlė. Tacziau ale susiejusieji sweczei, buf
nėko ipatisko ne buwus, iti rytą linhminosi ir šwente swodba be wencziawonės ir jaunikio. Po
czešnies užprašė ušwis sawo žentą, kad jam wijsas kaptas dėl swodbos kelimo turėjusias, sugrąžintu.
Tai maczijo; jaunikiui wël atkeliawus ir su ušwui susitaičius, tapę wijsame tykume wencziawonė-
likta. — Tai rods swodba su klapatomis.

Į Jšės. Pirm keliu dienu wieną briedį Paitės upelėje įlužusį atrado. Su wargais iš-
gawę ir pas wieną ufininką į stalą nugabeno. Ezionai wienok, jau per daug sužeistas budamas,
ghwolis pamirė.

Į Klaipėdos. (Prisiskintuju sudas.)
6. sykį malunininką Szwogeraitį iš Rusnės dėl uždegimo tyčiomis daryto, jis buwo Cincijoniš-
kiūse šiaudu kupetį uždegęs — prisiskintieji 3 metu baudžiawos kėlėjimo prasudyjo. — 7. sykį
dišerį Gediką iš Liaucziu dėl neteisios priesiogos sudyjo. Prisiskintieji negalėdami apie jo kaltbę
persiliudyti jį nū neteisios priesiogos atkaltino. — 8. sykį butelninko sunus Meižis ir ufininku su-
nus Mertynaitis sunkaus nusidėjimo prieš pitta-
dėjystę buwo prislysti. Szį dalyką kitam kartui nustumė, kadangi wyriausioji liudininkė nebuwo
atėjusi. — 9. sykį prisiskintieji Marikę Domni-
kytę dėl kudikio nužudymo ant 2 metu ir 3 mė-
nesiu kėlėjimo nusudyjo. — 10. sykį stowėjo
slapta, t. e. žmonėms neprieinant, po prisiskin-
tais bernas Gelžinis iš Vantupiu dėl sunkaus
nusidėjimo prieš wēžlybystę. Jis tapę ant
8 mėnesiu kėlėjimo prasudytas. — 11. ir paslu-
tinį sykį gromatnėšys Jons Sudrawyczia iš
Saugu dėl swetimu pinigų pasišawinimo, netikru
raštu darymo ir gromatu nuslėpimo ant 1 meto
ir 6 mėnesiu kėlėjimo tapę prasudytas.

— Widuryje praėjusiojo mėnesio jau wël
Szwartnūrtės ir Nides žvejai skendėjo. Keli
pražuwo, keli nors su nušalujsis šnareis išliko.

— Pradžioje šio mėnesio 10. kumpanija
fifileru bataljono iš Klaipėdos į Diebenhofeną
(Reinprowinco) tapę perfekta, t. e. nū wieno
karalystės rubežiaus ant antrojo.

— Wišu kopalniu pakraščiu ant juriu šono
kaip girdėti, žvejai wis iš wieno į nepalaimą per
audras pareina. Ties Sarkawa laiwas su 5 wy-
rais apwirtho, kuriu nei wienas neišliko ghwos.
Ties Krancu ta pati nepalaima atsitikusi. Jures
šjmet jau daug apieru prašė.

Į Nides. Nidininkai pradės šią wajarą
naują bažnyčią budawoti — senoji buwo jau
labai griuwanti. Prie 38,500 mk., kiek wiša
bažnyčia kaptūs, parapijonai su bewėif 6000 markiū
prisidėda. Kitkas eina iš waldžios skrynės.

Į Trapėnu. Ezionai šiporei, ipaczei kurie
buwo tikėjusieji su kalkeis žemyn Niamunu lei-
stiesi, labai prisigaudė. Kiti, pasitikėdami gera
pagada, jau ir kalčius buwo išsidėge. Bet tame
tarpe sniegas ir darganos parejo, o ir kalkei
perdegė.

Į Karaliaucziaus. Ezionai nesenei ne-
kursai 39 metu senas gawpadininkas rewolweriu
persikowė. Į šokios priedabės jis toliu budu
sawo anžią užbaigė, nežinoma.

Į prūs. Alanto. Nekurio ufininko dukte
pirm trumpo spungę prie lupos su spilgute at-
darė. Wël pradėjo pusti, ir weidas taip suputo,
kad reikėjo lekoriskos pagalbos įieškoti. Lekorius
nebegalėjo gelbėti, nės kraujo apnūdyjimas buwo
įwykęs. Wėdžiūtė turėjo sunkiomis kancziomis
pasimirti.

Turgaus prekos.

nū 2. aprilio.

		Tilžėje		Klaipėdoj	
		m. pf.	m. pf.	m. pf.	m. pf.
Awieczei Rugei Miežei Awijos Žirnei, baltieji Žirnei, raimieji Koputes	100 swaru arba 50 kilo- gramu.	7 70	8 30	6 —	6 50
		5 30	5 50	4 70	5 —
		5 60	5 80	4 20	4 50
		4 70	4 80	2 50	2 80
		5 50	6 —	6 —	6 50
Semenei už naujajį šepelį Tymotai už centnerį Kiaušei už kapą Pywas už 100 lyteriū (bayr.) Brangwinyas } už 100 lyt. } už 1 lyteriū	už centnerį už 100 lyt. už 1 lyteriū	8 —	9 50	—	—
		20 —	24 —	—	—
		2 25	—	2 40	—
		24 —	—	—	—
		24 —	—	—	—
Swiestas Kiaulėna Jautėna, geriausioji Wersėna Awincziana Gruštienė, prašta Awiju krūpai	už centnerį	— 80	— 90	— 80	— 90
		— 50	— 60	— 50	— 60
		— 35	— 45	— 60	— 75
		— 35	— 45	— 30	— 50
		— 35	— 40	— 40	— 50
Sziensas Sziaudai } už centnerį Sziaudai už kapą Linai už centnerį Malka, tieta Malka, minkšta	už centnerį už 10 cbm.	2 —	3 —	2 —	2 50
		—	—	1 75	2 —
		21 —	24 —	—	—
		—	—	32 —	—
		—	—	44 —	46 —
		—	—	40 —	44 —

Apjathymai.

Mundrus

waikins,

kurs lustą tur į rubsiuwius
išsimotinti, gal maldūtis pas
rubsiuwiu mistrą

R. Springer'j

Tilžėje, wofištoje ulycz. 12.

Szmotą

senu langu

gali labai pigai pirkti Tilžėje
Bachhoffstrašė 14 num.

Kraicziamis

prisiulo didziamė iššistyrime
**porcelanio, fajjos ir
tyjos rhykus, stalorhykus**
kaip ir prie prausimo rei-
kalingus rhykus, stiklu
ir **kristalio taworus** po
wėrniausio pašlužyjimo už
tikrai pigias prekas.

William Born,
Tilžėje,

Nr. 3. Wasserstrašė Nr. 3.
Prie didesniuje išpir-
kimu prekas der ipaczei
numažinn.

Skalbimui

prisiulo

**štetynišką muilą I,
štetynišką muilą II,
płowimo muilą,
natroną,
florkalsį**

už numažintas prekas.

Aug. Mickinn

Tilžėje.

Pirm czešu **Joh. Wächterio**
kolonialtaworu kupczyšte.

Wijskiu zortu

silkiu

prisiulo pigiausei

R. E. Broschell,
ant žuwiu turgaus.

Treczioje welhyku žwenteje

13. šio mėnesio, nū žėg. 10 pirm
pietu prasidedant,
sawo mandagei įbuda-
wotą ufi **Bėgžiūse**
per Joneiczius ten
pat ant wietos mažomis dalimis par-
dūsiu. Pinigu til menkai tereikia
įmokėti ir didžiausia dalis gal buti
ant 10 metu mernais trefais pa-
lufoma.

J. Smalakys

iš Didž. Algawiskiu prie Rautenu.

Kaſta ir ſpanda Weherio & Arnoldto Tilžēje.